

(19) DANMARK

(12) FREMLÆGGELSESSKRIFT (11) 150275 B

DIREKTORATET FOR
PATENT- OG VAREMÆRKEVÆSENEN

(21) Patentansøgning nr.: 2656/80

(51) Int.Cl.⁴: E 05 C 9/10

(22) Indleveringsdag: 20 jun 1980

(41) Alm. tilgængelig: 29 dec 1980

(44) Fremlagt: 26 jan 1987

(86) International ansøgning nr.: -

(30) Prioritet: 28 jun 1979 SE 7905689

(71) Ansøger: SIGURD WALTER *BENGTSSON; Goeteborg, SE.

(72) Opfinder: Samme.

(74) Fuldmægtig: Internationalt Patent-Bureau

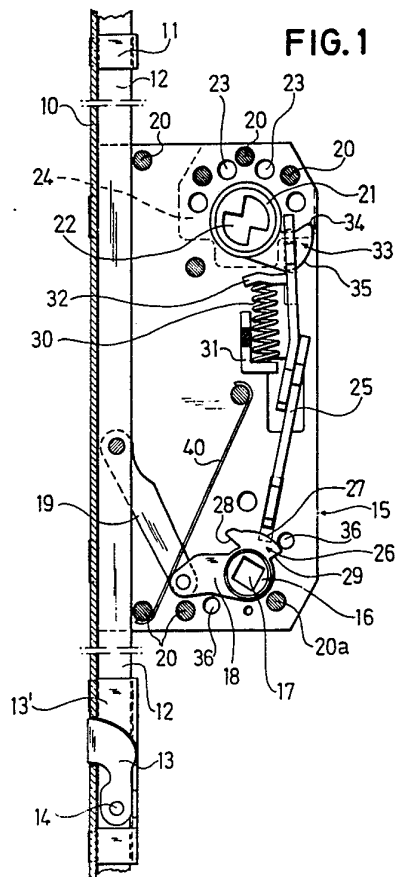
(54) Låsehus til espagnoletter

(57) Sammendrag:

2656-80

Med henblik på muliggørelse af en sikker låsning af et vindue eller en dør med en espagnoletlås omfatter dennes låsehus (15) foruden det almindelige fallerør (16) til aktivering af trækstangen (12) et andet fallerør (21), der er udformet til at virke sammen med en cylinderlås af normal type. En forskydelig låserigle (25) strækker sig mellem de to fallerør. Det andet fallerør (21) har en medbringer (33), der dels er formet som en hage (34), der går ind i en slids i låseriglen og ved drejning i én retning fjerner denne fra det første fallerør (16), dels er forsynet med en kamflade (35), som ved drejning i modsat retning presser riglen mod det første fallerør.

Det første fallerør (16) er forsynet med en udvendig styreflade (26), der har så stor udstrækning langs periferien, at låseriglen (25) kun kan spærre det første fallerør, når det står i en bestemt vinkel svarende til helt låst stilling af espagnoletlåsen. Styreflader (26) afsluttes i denne stilling med et låsehak (28).

DK 150275 B

Opfindelsen angår et låsehus til espagnoletter og af den i krav 1's indledning angivne art.

Espagnoletter anvendes som lukkeorganer til vinduer og visse døre, eksempelvis altandøre. En espagno-
5 let er forsynet med et låsehus, der indeholder et drejeligt fallerør, som via et led eller anden mekanisme påvirker en trækstang. Denne kan forløbe som én enhed gennem låsehuset, eller bestå af to dele, som forskydes mod og fra hinanden. Trækstangen aktiverer et antal
10 sidefaller, og espagnoletlåsen kan indrettes således, at mindst den ene ende af trækstangen i lukket stilling går ind i vinduets eller dørens karm.

Sidefallerne kan udformes som såkaldte hagefaller, dvs. at de er udformet til at vrides ind i modsvar-
15 rende udsparinger i karmen og gribe om et organ dér.

Den lukning, man kan opnå med en espagnolet, er særdeles god og sikrer, at selve døren eller vinduesrammen presses an mod karmen, men aflåsningen har ikke været tilfredsstillende.

20 Man har monteret en låsecylinder i selve håndtaget, men fortrinsvis kun på dørens inderside.

Det er den foreliggende opfindelses formål at tilvejebringe et låsehus til espagnoletter, som gør det muligt at fastgøre cylindre direkte på låsehuset, og
25 med henblik herpå er låsehuset ifølge opfindelsen kendetegnet ved, at fallerøret er forsynet med en udvendig styreflade, der indeholder et låsehak og et stopanslag, samt at låsen omfatter et andet fallerør forsynet med en udvendig kamformet medbringer og indrettet
30 til at påvirke låseriglen til forskydning i dens længderetning, hvorhos låseriglen er forsynet med en sidevendt ansatsdel bestemt til at arbejde sammen med en styreflade på medbringeren, og hvor delene er anbragt således, at medbringeren, riglen og styrefladen
35 fastlægger drejebevægelsens yderstillinger og i låsestillingen, hvor medbringerens styreflade ligger an mod ansatsdelen, danner et stift transmissionsled mellem de to fallerør.

Afstanden mellem de to fallerør kan vælges, så den er i overensstemmelse med gældende standard for indstrukne låse. Det andet fallerør og området omkring dette udformes for tilslutning af en almindelig cylinderlås, således at personer, der er vant til at foretage 5 montering af sådanne, let kan udføre montering af det nye låsehus. Fastgørelsen af cylinderen sker direkte på låsehuset, metal mod metal, hvilket giver en stærk og eksakt placering. Udfræsning for såvel låsehus 10 som cylinder og håndtag sker efter standardanvisning, og fræsning eller boring til cylinder og håndtag kan således ske med rundt hul, hvilket er en fordel set ud fra et snedkersynspunkt.

Styrefladen på det første fallerør strækker sig 15 hensigtsmæssigt over så stor en vinkel udgående fra låsehakkets, at låseriglen kun kan bevæges mod det første fallerør, når dette er i en bestemt vinkelstilling.

Medbringeren på det andet fallerør er fortrinsvis formet som en hage til indgreb med låseriglen med 20 det formål at kunne bringe låseriglen ud af indgreb med låsehakkets.

En fjeder, der belaster riglen, kan passende anbringes for at stabilisere bevægelsen og forhindre slør.

25 Opfindelsen beskrives i det følgende med henvisning til tegningen, hvor

fig. 1 viser et låsehus med tilhørende dele af en espagnolet i åben stilling, og

30 fig. 2 og 3 samme låsehus med henholdsvis første og begge fallerør i låsestilling.

Den på tegningen viste espagnolet omfatter på konventionel vis en kantskinne 10, der er indrettet til at fældes ind i den vertikale kant på en dør eller et vindue modsat hængselsiden. Kantskinnen er forsynet 35 med et antal styr 11 til en trækstang 12, som kan forskydes langs kantskinnen, og som påvirker et antal

sidefaller 13, der er hængslet til trækstangen ved hjælp af tappe 14. Fallernes bevægelse styres af falllestyr 13', som er i fast forbindelse med skinnen 10.

Et låsehus 15 er fastgjort til kantskinnen og indeholder et første fallerør 16, der er forsynet med et firkanthul 17, der skal arbejde sammen med en dorn på et manøvregrab. Fallerøret er forsynet med en radial arm 18, der via et led 19 er forbundet til trækstangen 12 og kan føre denne frem og tilbage.

En bladfjeder 40 er fastgjort i huset, så den ligger an mod enden af armen 18. I åben stilling holdes fallerne sikkert tilbagetrukket af fjederen, der spænder fallerøret imod dets ene yderstilling. Yderligere har hængslingspunktet mellem fallerøret og ledet 19 i låsestillingen passeret forbindelseslinien mellem fallerørets centrum og leddets hængslingspunkt på trækstangen, således at også denne slutstilling markeres.

Som påpeget ovenfor kan trækstangen 12 være delt inden for låsehuset, og fallerøret er da forsynet med to arme 18, der så med tilhørende led 19 aktiverer begge dele af trækstangen.

Låsehuset består af to halvdele, der holdes sammen ved hjælp af skruer eller nitter 20. I figurerne er den fremadvendende låsehushalvdel fjernet, så man bedre kan se mekanismens forskellige dele.

I låsehuset er der et andet fallerør 21, der er forsynet med et koblingshul 22, udformet til at fungere med en cylinderlås af konventionel slags. Låsehuset er forsynet med et antal huller 23 til montering af cylinderlåsen, og det parti af låsehuset, der omslutter det andet fallerør, kan eventuelt være forstærket med en pålagt plade 24.

Mellem de to fallerør strækker sig en låserigel 25, der kan forskydes frem og tilbage i sin længderetning.

Det første fallerør 16 er forsynet med en udvendig styreflade 26, der har dels en kamformet del 27, dels et låsehak 28. Det første fallerør kan kun drejes lidt mindre end en kvart omgang, og styrefladen 5 26 er udformet med et stopanslag 29, som sammen med en af samlingsnitterne 20a begrænser drejningen med uret. Når trækstangen 12 med tilhørende faller 13 er bragt i låsestilling, er fallerøret drejet til den i fig. 2 viste stilling, hvor låsehakket 28 står i 10 stilling til indgreb med låseriglen 25. Denne kan således kun gå i indgreb i en stilling, der svarer til låsestilling af fallerne, og en ikke tilsigtet manøvrering af cylinderlåsen, medens manøvrehandtaget og dermed det første fallerør er i hel eller delvis åben 15 stilling, vil blot medføre, at låseriglen 25 skydes frem mod kammen 27, hvor den ikke kan forhindre espagnoletten i at blive låst helt.

Låseriglen 25 er belastet af en fjeder 30 i retningen bort fra det første fallerør. Fjederen er 20 indspændt mellem et fast anslag 31 i låsehuset og en fra riglen udgående ansatsdel 32.

Det andet fallerør 21 har en medbringer 33, der går ud til siden og er formet som en hage 34, der griber ind i en slids i låseriglen, samt har en kamflade 25 de 35, som sammen med ansatsdelen 32 kan presse låseriglen imod virkningen fra fjederen 30 til indgreb med låsehakket på det første fallerør, som vist i fig. 3.

Som det klart fremgår af fig. 3, vil medbringeren 33 i slutstillingen holde låseriglen i sikkert indgreb, hvilket effektivt hindrer låsen i at blive brudt op.

Afstanden mellem de to fallerør 16 og 21 er som tidligere nævnt sammenfaldende med gældende standard for montering af håndtag og låse til døre, og hele arrangementet er udført således, at montering let kan foretages.

Den viste udførelsesform er kun et eksempel, hvis detaljer kan varieres på mange måder inden for patentkravenes rammer. Det er helt klart, at man har variationsmuligheder i spørgsmål om antal håndtag, cylindre og vridere i tilknytning til låsehuset. Man kan således have håndtag alene indvendigt eller både ind- og udvendigt, og man kan have en cylinder på den side af døren, man ønsker, så døren kan låses indefra eller udefra. Håndtag til drejning af det første fallerør kan gøres fast med skruer, der går igennem hullerne 36.

P A T E N T K R A V

1. Låsehus til espagnoletter, der omfatter mindst én, af et drejeligt første fallerør (16), forskydelig trækstang (12) indrettet til at aktivere et antal sidefaller (13), og hvor en forskydelig låserigel (25) er anbragt i låsehuset og indrettet til at aktiveres af en nøglelås (21) for ind- og udkobling med fallerøret (16), k e n d e t e g n e t ved, at fallerøret (16) er forsynet med en udvendig styreflade (26), der indeholder et låsehak (28) og et stopanslag (29), samt at låsen omfatter et andet fallerør (21) forsynet med en udvendig kamformet medbringer (33) og indrettet til at påvirke låseriglen (25) til forskydning i dens længderetning, hvorhos låseriglen (25) er forsynet med en sidevendt ansatsdel (32) bestemt til at arbejde sammen med en styreflade (35) på medbringeren (33), og hvor delene er anbragt således, at medbringeren (33), riglen (25) og styrefladen (26) fastlægger drejningsbevægelsens yderstillinger og i låsestillingen, hvor medbringerens (33) styreflade (35) ligger an mod ansatsdelen (32), danner et stift transmissionsled mellem de to fallerør (16, 21).

2. Låsehus ifølge krav 1, k e n d e t e g n e t ved, at styrefladen (26) på det første fallerør (16) strækker sig over så stor en vinkel udgående fra låse-

hakket (28), at låseriglen kun kan bevæges mod det første fallerør, når dette er i en bestemt vinkelstilling.

3. Låsehus ifølge krav 1 eller 2, k e n d e t e g n e t ved, at medbringeren (33) er udformet som en hage (34) til indgreb med låseriglen (25) med det formål at kunne bringe låseriglen (25) ud af indgreb med låsehakket (28).

4. Låsehus ifølge krav 3, k e n d e t e g n e t ved, at låseriglen (25) er belastet med en fjeder (30) for at stabilisere det andet fallerørs bevægelse og forhindre slør.

Fremdragne publikationer:

DE offentliggørelsesskrift nr. 2713230
SE patenter nr. 148809, 160399
US patenter nr. 1225427, 1922062.

FIG. 1

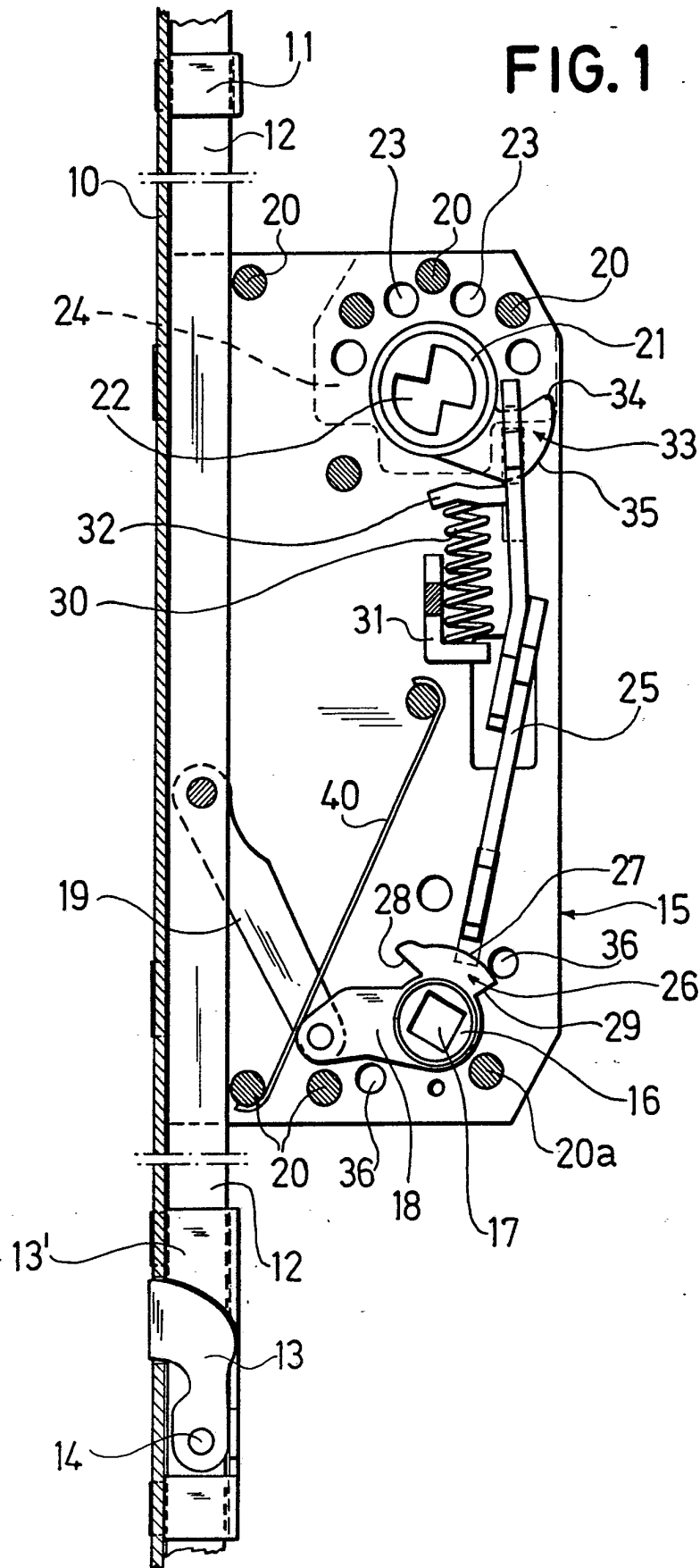

FIG. 2

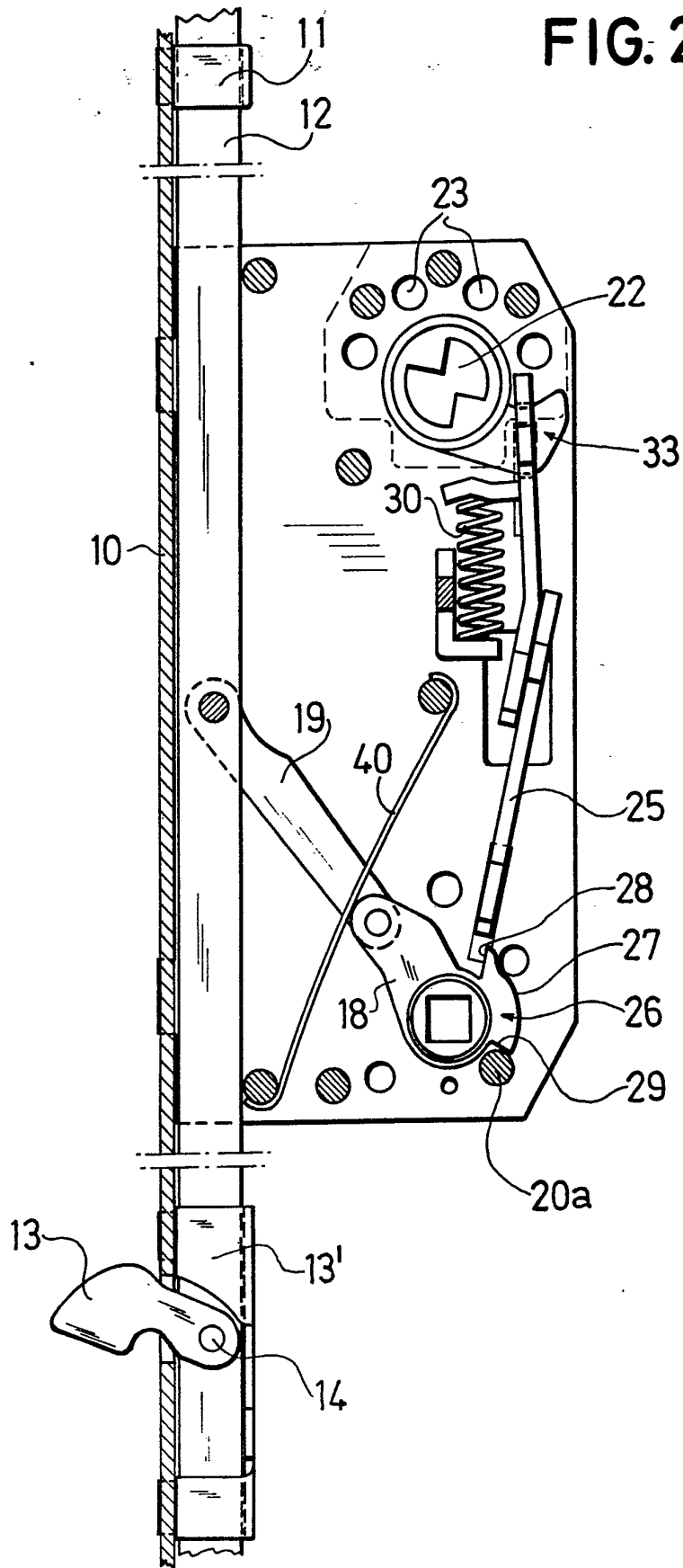

FIG. 3

